

62
jud

"uči^vvají" umělci, když chtějí v sobě označit
a probrat pravou zvláště tajemnou sílu nebo
dar"

63

ve skutečnosti: "i jádru jsem musel, i rozumně
Dem. Fe. uvažil"

K. Capek ^vbit slov

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

přida

84

agrární metafory

5

franc. deché / rus. мысль, angl. Shakespeare
čes. přida - trochu málo

" K. Čapek krit slov

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

namu

prv. 2.

K. Čapek V zajiš' slov. Ze živ. slov

193

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byť v kaži

être en rage

K. Čajka V zajetí slov. Ze života
slov 186

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

relativní

113 " slovo moudrý a moderní

" Jazyk udržitelný tržitel absolutní věci jsou
dějiny! "

114

" relativní jsou i vědecké otázky "

" jsou věci, jež nejsou relativní "

L. Čapek V zájmu slov. Krit. slov

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rezoluce

„Oběma politické straně v tomto výboru
ve své nevyspělé moudrosti frickem
usoudil“

K. Čapek. V zajetí slov. Slova a úsloví

130

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

porvažené živly
Zabročeni Ham, kde se nestane nič, co už by se málou mohlo stát
K. Čapek V zajetí slov. národ. svyž

157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rutýra // ro

ibal. roba 'brach', rothane 'stiepy'

K - Čapek V zapeti' slov. Ze života
slov 186

stare' robiti? 'nadávat',
'srocovat'

188

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Řeci něco ualldas

o zájmových jevech z o koupci, slořádech,
smachinacích ...

prítom ualldas číste vlnu

K. Čapek V zájmových slov. uarod.

knihy 153

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ruči do oči

obyc. nepřijemné věci
nikl. něco sladkého

K. Čapek V záptí' slov. národní
kyby 153

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Růmaně

127 < Už staré Růmaně >

[varili jivo, zvali bratry, žijeti kureci
ohy, zvali děláni kluků ""]

L. Čapka V zajetí slov. slova a
ú'slov

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sajrajt

ze soirée?

Rippel < Sauerer

K. Čapek V zajetí slov. z života slov

186

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sebevědomí, hrdost

165 národní s. , méně s. osobní - negativní

166 národní hrdost „jeu talz obecně“

167 „Selektivní etika se v učeb. pojmech řad radi-
kálně pochází s etikou individualistů“

„díváme se na národ jako na bytost, etika
je všechno dovoleno“

L. Čapka V zajetí slova - národ. zvy

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

semestrů > čísel panice >

prv. ?

K. Čapek V zájeb' slov. Ze života slov

193

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vláda sílu' knihy

"forma se podle uápadného počtu áetnání,
vojádu a vůbec lidí po zuby ozbrojených"
4. Čapka V zájmu slov. Slova a úsloví

139

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

stanovisko

45. Zajmout s-o, vid. minulému, vřim, souhlas, odpor
že s-a socialismu, že s-a konzervativního
46. "ve věcech veřejných a lidových zvalme už jenom
stanoviska"

L. Čapek Stanoviska
Kritika slov, 269

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- stanovisko, poměr, prostoj
 172 kritické silně vyhrady k něčemu, "proti"
 projev nedůvěry, sledování chyb
 173 zásadní není třeba blíže zracovat
 osobní "nejméněji forma urážky"
 moje "co si jako neutralita", přifoukněti křesky
 stanoviseh
 174 naše u polit. stran, "jane", "pevne"
 souhlasné, odmítavé jako podmínka, z nichž
 k. Čapek v záp. slov. úvod. 2073.
 MORAVSKÉ
 ZEMSKÉ
 MUZEUM

Zaujímavé stanovisko

146 prubuzné se vzetím na vědomí

z jisté polokexistence do plné existence

přijímáme nové věci do svého řádku

mohu nadále o ni říkat pořád to samé

147

proces čisté formální

vynášením soudu

nejsem se s věcem, po kterém nám docela

nic není

K. Čapka v zájebí slov. národní

OPRAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

malovat strany na vrbe

jeř. z.

K. Čapek V kajet' slov. Ze 200. slov

195

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Světáz

38

36

naše vyřívane' halendz

začíná' životem a ne životy'ni produkt

K. Čapek Světáz

Křídla slov, 69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

soetove' uen' to

"jinde to delaji' tare' tak"

L. Čapčed Vzejeto' slov. Slova s

u'lov' 129

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

světový

"skutečný svět, zajímavý a ucelený svět leží
na cestě interese, a nikoliv ~~na~~ uázoru"
problematicčnost termínu světový úzor

L. Capek Kvit slov 70

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šedý
25 "šedý dělnovně" ale "minulost je nesmírně pestrá"
a zábavná

šedá teorie
"daleko hruběji a typi šedou fraxi než
šedou teorií"
L. Čapek šedý

kritika slov 69, 25

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

delat si z něčoho šoufky

Jg: šoufsek) 'naleba', Schuffen
na přelévání 'fiva

ulejvat si z něčoho

nalejvat něčoho ležověrně

podstava dubých nádob (sr. trouba,
nádiva)

K. Čapek V zájeb slo. ze žio. slo

195
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mit & čeho špundeš
et. B

mit & čeho vits

převode zřejme
lovecké

L. Capel V zajetí slova Ze divota
slov 187

sowidost & it. spawento 'strach, hrůza'

MORAVSKÉ
193
ZEŇSKÉ
MUZEUM

o tom šlebetaji vrabci na sbrěšě

134 obyč. "úřední indiskrece", "společenské standardy"

135 nedělají šlepy

K. Čapek V zajetí slov. Slova a úslavy

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- hřída, hřídou' vědomí'
- 90 jara'sa "kolekční' hrdost" - lehčiji' se soude', vate'
- 91 "Zla', vražedná' slova, škva' bys nemohl jsi za
sebe, ředněs slavně a hláskně za nejadre' hromad-
ne' > myk

K čapet' křít slov

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tumpachovi'

z Tumpach (foubaek)

z věst. domku

z

K. Čapek Vzájem slov. Ze života slov

193

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tvůrčí
54 "zápalná oběť" kritické chvaty; tvůrčí dílo, osobnost
na místě jen o Bohu
55 "umělec nad jiné miluje své dílo"
Netvoří něco z ničeho
K. Čapek div. slov

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

učiniti projev

"váleční jenou státnímu", bich učerá,
projevuje se

K. Čapek V zájmu slov. Slova a učerá

140

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ujmouti se slova

ujmout se do jara sirotka
ušet' hladu' v'raz

K. Capek U zaji'ti' slov. narodni' zoz

157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

úkol

41. národní úkol

ne všechno musí být úkol

těž: libost, potěšení, zábava, příhra, úleva,
lába, ~~obřetnost~~

42

"Slovo úkol" je protiva k slovu "přirozenost"; uvidíme
přesně, co je národní přirozenost, ale přál bych
si, aby v ní byla aspoň věta: "čast toho, co dnes
jmenujeme "národními úkoly";"

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kaple úkol
Kritika slov, '69

doba je vážná

132

"doby, kterým se třeba 'vážně' spíš porušují
a pozvracejí tu velkou a 'ustavičnou'
vášnost lidského života"

K. Čepel - Vzpět slov. Slova a úloví

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ulejvaš

už před prv. válkou z.
vyhlásky o "váběných ulevách"

K. Čapek V zájeb slov. Ze živ. slov

207

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

miti za usima škrabe se za uchem

196 chytrá je drbavý
vykutálený

7 vypěčený praž. frajer

K. Čapek V zájmu slov. Ze živ. slov

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vůle

60 & moci, & vítězství, & dramatu, & vůle
"vítězné nás převaží přes citelné nedostatky"
"Vůle je neuházenou nejdokonalejší"
61 en femininum "vůle" místo ufrimulato
"non possumus"

Čapka krit slova

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zásada

" slovo tajemné a mocné "

že zásady se procházejí před věcími

" z každého zvyku, z každé levnosti, slabosti a sebrvačnosti
můžete udělat věc zásady "

Dr. Čapek Kvit slov 45

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

získá

102 umění získá, světový nábor získá + jak bude
provozovat, ale bez podniku vyžadovat
nelze provozovat získá

103 „křiklavé bude, co se udržel z dnešního“

K. Čapek V zájmu slov. krit. slov

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

111
112

zkušenost

mnouhem čarěji : udelati špatne zkušenosti "

dověst si vybrat a vědet si rady "

d. Čapek V zajetí slov. Kvit. slov

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zorný úhel

76 "pod úm se všechno dalece snáze odsuzuje"

77 "je zvláštnejší' mnohem víc vidět než soudit"
lépe s něco vidět

L. Čajka krit slov 76-77

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zvířecí

67 chlév^v, nacionalis^vmus

68 ve sluti^včnosti: jde o vlastnosti lid^vské

K Čapek krit slov

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Život

116 atributy: tvůrce, hrdý a silný, mající pravdu
"i to slabounké, nestarší a neřevěné je život"

117 velmi nedokonalý

K. Čapek V zajetí slov. Krit. slov

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čech, Sv.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Adj. profesor.

sv. Čech upozorí na nepřesnou formu adj. profesor.

Jaro oči Augustasiiny

Raděří Školastičiny

Milenci Vilemiiny

" snad by mohla být naše gramatika zaměřena
oči had nepřesnou MORAVSKÉ MILICE

Čech se vyhybal adj. profesor,
jeho vyznění,
jeho beletrist
slovo spolubratra

Milenci Vilemiiny "2"
delší slovo: chřaběnka spisovatele,
sv. Čech Nár. listy 1892

= Sebr. listy XVIII, 245
podle F. Štejnka NR 22, 264

Inf. -t

Čech: dves se už, infimibroz zarončuji'
kordy/m +

So-Čech-zápis
jodle T. Sheper, NR 22, 263

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Justi. předlohy' ("vzradovat-li se u nich toar jmeny'")

264

u Jirabka, Wintera, Sv. Čecha
v. loch:

< tak jistě tu není u nás >

265

< tato úcta jenom v nejúctěnějších případech bývala
opravdovan >

F. Štejech o Sv. Čechovi

NR 22, 264-5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

1. os. sq. fcdz. -ji

"Soucivka -ji mění se zase v ju"

Co. Čech - zápis
podle F. Štrobce / NR 22, 263

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

y' > ej
v

Cech: „kdož ví, nebude-li našim fotografiem za sto
let mnohem lepší nežli jejich, spíše
slabší nežli autografované slabší ...“

Sr. Cech - zápis
podle F. Stejkal, NR 22, 263

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezohledný

Sv. Cech upozornuje, že b. nelze nahradit
odjestrnem francuz

Sv. Cech - zápis
jedle T. Stejčík NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Blázen

① dělati si Blázny

py' l. nabíkatí. Solo

② šašky z koho učí

sv. Čech hájí ①

sv. Čech - zápis

podle F. Šrejbera NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

① Činili uatlat

py' l. ② Hacıti Soho
nastupovati na Soho

Sv. Čech kaji' ①

Sv. Čech - zápis

podle F. Štepcí NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

farbu!

přijato do des.

sv. Pech. (zápis); Schejbal NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hluboký
h-a' uoc

přijato do cčř.

So. Čech (zápis), Sbrejčel
NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

housen

Čech: životního jadu "triviální", nepřesné¹⁴
uahrakováno "hledání" a "mnohem větší
výraznější" psychické

Sv. Čech - zápis
podle F. Štejcíků NR 22, 263

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ještě
< se usmát >

frý' lépe : hebece, teuce

sv. Čechi nerozblasi' < usmála se hebece (teuce) !!! >

posm. sv. Čecha podle F. Štreyta

NR 22, 261

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

kuře

promodly' na žuži

brus navleky : do uiti

Cech : "obraz prvě tak přesny" jako do uiti"

sv. Cech - zápis

opis F. Šejdy NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Mnoho lidí

Čech: snad se říká „odvažte se frati moc lidí“, což
se mi zdá obrásem divot: „peřmýr“

S. Čech - zápis
podle F. Štejců NR 22, 263

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

moj

u sv. Círk bezně F. sq. fem. moji u. geb. mon ;
moji vinou, srahou moji // mou vili'

Štefčík : „pověstná vřava ; dlouhou mou touhou !

F. Štefčík a sv. Církovi

NR 22, 264

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

uáada

① máu dobrou uáadu
přij. l. ② jsem dobre' chuti'

Sv. Čech háji' ①

Sv. Čech - pražský
focke F. Stejčíř 22, 262
NLV

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

náleží

① zřísobiti rovné sfatnou uáladu
přij. l. ② roznechtiti Eoho

sv. Čech háji' ①

sv. Čech - zápis

podle F. Stejčků NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nalézáti se

↳ v příčeli nalézá se ryšší, sil →

„zaváží silu germanismem“, ale někdy je potřebné
pro styl. disimilaci

Sv. Čech, rp.

podle F. Štreyce, NR 22, 259

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nafadnouti co komu

brusy : germ. fodle es fiel ihm ein

lefe py' : připadnouti komu co, přijíti komu na mysl,
fadnouti komu v mysl

nebo alyon : nafada' me co

sv. Cech užíval běžně nafadnouti komu co

< nafadla mu totiž podzemní chodba >

meč připravenou pro bratry v led do 15. stol.

vazbu nafadl me ^{kvůli} dvojnácnosti, ale jak

ji uenžil

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

o sv. Cechovi

F. Stejčík NR 22, 263

našlede

① to nemelo dobre' našlede
fry' l. ② to mu nevysto na dobre'

Sv. Cech kaji' ①

Sv. Cech - zápis

podle F. Šrejčův NR 22, 262

MOHNSKE
ZEMSKÉ
MUZEUM

navzdor

260 Sv. Čech v rozpravě s F. Štejcem:

„ani uáčilim by se uodal odvátiť od ušívání
předložky navzdor, jonevadž um uabízema'
uabízema předložky přes uabízema uabízema"
běžně předl. navzdor uabízema

podle F. Štejce NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

< Ažád uáčilim MORAVSKÉ škrizlivim kolopimcem
a uabízema uabízema - pod navzdor J. Karoni
a uabízema uabízema škrizlivim škrizlivim >
< [uabízema] duabízema se vzil navzdor všem protestim
i v obecnem představu i v libuabízema >

261

① nechatí čeho

frej' l. ② přestati čeho

sv. Čech háji' ①

sv. Čech - zápis
podle T. Štejskal NR 22/262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nevaditi

① nevadi', fry' l. ② to nic nem'

Sv. Cech hají' ①

Sv. Cech - zápis
podle F. Šmejdera NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

① obdivovati se čemu

pry' l. ② zobdivovat se čemu

sv. Cech háji' ①

sv. Cech - zápis

zodle F. Šrejček NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

odbyti

si Cech & F. Stejčekovi :

proč navrhnout odbyti ve smyslu 'souati' ?

řipousta
nem to jedu.

↳ státní peníze odbyli svatbu > lid.

Stejček: náhrada vy souati nevyhovuje

MB navrhuje lepší vztahy : uiti, před se brati,

stojiti, slavit, věst, lyti, souati

chybí odstín, uiti něco za sebou, a to státní,

Cech: jak jsme si řáli

↳ odbyše v lese oběd, stli jsme stále lesem
sa krásně duce >

podle F. Stejčka NR 22, 261

okolky

bez okolků

prý l. bez raviuť

Co Čech háje' v pozu. bez okolků

podle F. Štreyera NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

okolnost

① za lažde 'okolnost'
frý' l. ② každému obyčejem
sv. Čech háji' ①

sv. Čech - zápis
Jadla T. Štejtler NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pantofl

① byti pod pantoflem
přij. l. ② choditi v sukni

Sv. Čech hájí ①

Sv. Čech zápis
podle F. Šnejzla / NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

① pohotové byti.

byť C. ^② na poskoku byti

sv. Čech háji' ①

sv. Čech - ráj

judle T. Smejda NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

početnati sobě na čem
[na zverine]

frý l. čim

sv. Čech háj na čem

sv. Čech - zápis

zvěře F. Skupčák NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

popichovati Soho

pry l. dotknouti Soho stiplavě

So. Čech v form. haji' popichovati

Joelle Š. Štejiča NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pořadí

Čech: sčítáno jako "trivialní", učeš¹⁴
nahrazeno "hledáním" a "umělem"
někde vyrazným "nyu"

sv. Čech - zápis
jedn. F. Štef. NČ 22,

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

263

pravda

① chce mít vředy pravdu

frý f. ② chce mít vředy na vrchu

Čech hájí ①

So. Čech - zápis
foolce F. Šteplík NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prehľadki.

Brus: spr. uprísňovať.

Sv. Cech háji' prehľadki.

Sv. Cech zápis
podľa F. Štefáka NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

① přispěti s vitezstvi

pry' l. ② přispěti s vitezstvi

Sv. Cech háji' ①

Sv. Cech - zápis
podle F. Štefáček NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Met

foetické!
"foetické snad ustoupi" ... hrubému fyse 4

Sv. Čech-zápis
podle F. Štěrky NŘ 22, 263

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozličný

↳ křesťanství 4 4 - ych dob pocházející

opr. z různých >

so. Čech

cit. podle F. Štoupčáka NR 22, 259

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

rozmařlený

brus navštívje řaovkly, spovyčany

Sv. Čech háje rozmařlený a odmítá
návrady

Sv. Čech - zápis
Jiřka F. Šmejda 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řada

v přední řadě

„strojenost“

Sv. Cech, r.p.

podle F. Stejčíka NR 22, 259

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

řidce

Group. ředceji

řidce ředceji
řidce ředceji

řidce ředceji
řidce ředceji

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sušila

① uiti sušila, frý' l. propěci fahvičeu
sv. Čechu hají' ①

sv. Čech - zápis
podle F. Štěpán NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sučobily

proč l. bily' jako suč

so Čech baji' v pozu. Sučobily'

godle F. Šmejda NK 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

taky

Cik v'ita' ve spis. j-e

So. Cech - zápis
podle F. Stejcele NR 22, 263

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ted^v

Čech : Skutalo jako „trivialní, nečetné“
nahrazeno „hledání“ a „mnohem méně
výrazně“ nyní

sv. Čech - zápis

podle F. Stejkal 22, 26B
NR

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tuze

Cech: šentano jaro "šiviatlu", nepěšne¹⁴
nahrazovno "Abdangru" a "muobem
meké vyraznyjmu" jilís

Sv. Cech - zápis

podle F. Štepcí / NR 22, 263

MURAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tvoriti

řijato do cís.

sv. Čech (zápis); Štefánek NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

tvorit

< veškerým spisovatelům vždy jen strojenost tvor
fiodni ozdoba >
strojené slo

So. Čech, r.p.

podla F. Stejčík NR 22, 259

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

upozorniti Solo

pro kope : obratiti se na Solo & Semu
v. Cech hají v pozu. upozorniti

podle F. Smejka NR 22, 261-2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ústí

přijato do cčí.

sv. Čech (zápis); Skupina NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

utvořiti

přijato do des.

Sv. Čech (zápis); Strojč. NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

uvěřitelně

přijato do čas.

Sv. Čech (zápis); Sbírka NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

úzkoprsý

přijato do čís.

Sv. Čech (zápis); Stejcův NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

virtuál

frizato do kcs.

Sv. Čoch (zápis); Stejček NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM

větr

① veluviti do větru, l. ^② frý sázeti slova na větr

Čech hají' ①

sv. Čech - zápis

prof. F. Štábl NR 22 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

víte

① obracetí se po větru
přijí. ② sestro měnití
Sv. Čech hájí ①

Sv. Čech - zápis
jodle F. Štejnec NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vlas

prípato do des.

Sv. Čech (zápisly); Štejcův NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vlas

① ia vlasu pítahovati, pý' l. ② přes pívory co vléci
so - Cech háji' ①

so - Cech - zápis
podle T. Stejců NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vlastnoručně

přijato do sb.

sv. Čech (západ); Strojčův NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vous

prijato do cist.

Sv. Cech (zápis); Skrypta NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

včely'

prijato do ces.

Sv. Cech (zapř. 1877), Skrejčiči NR 22, 26

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

restic
bladeš

prizato do cca.

Sv. Cech (zápis); Štejnč NR 22, 260.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

věci 3

přijato do sb.

„vzhledem, hledě k tomu by bylo příliš jednotvárné“

Sv. Čech (zápis); Štejnec NR 22,
260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyčep

připato do des.

Sv. Čech (zápis); Šmejdl NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyčerpání

přijato do des.

Sv. Pěch (zápis); Stejčík NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

východiště

přijato do sb.

Sv. Čech (zápis); Skupis NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzjímání se

přijato do čet.

Sv. Čech (zápis); Škafářův NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyloudití slzy
přijato do čet.

So. Čech (zápisky); Strejček NK 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

výjimečný stav

přijato do c.č.

So. Čech (zápis); Svezed NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

výrak

přijato do Čes.

Sv. Čech (zápis); Stejček NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyrážeti se

pry' kůže kratochvíli ti

sv. Čech v form. háj' vyrážeti se

foedle F. Stejček NR 22, 267

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

výsledky

přijato do des.

Sv. Čech (zápis); Přehled NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyvolati

prijato do des.

Sv. Cech (zapisky); Stejcek ND 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

výnam

přijato do des.

sv. Čech (zapsky); Stepiš NČ 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vzrušiti

připato do des.

Sv. Čech (zářky); Stegřel NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vždy více.

= více a více "což vědy dlouhé"

So. Čech (zápis), Stejček NK 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zahájiti

prijato do des.

Sv. Cech (zápis); Skrejčův NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zájem

přijato do des^v

„nem' vždy: prospích, blaho, zalíbení abd.“

Sv. Cech (zápis) ; Stejná NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Záležitost

řepato do des.

So. Čech (zápis); Skajčel Nč 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zaměřovali se do toho
případu do des.

Sv. Cech (zajistky); Stejčík NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zanášati se

přípato do cís.

Sv. Cech (zapsky); Skryčes NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zastinovatí

Brus : spr. — stě —

Sv. Čech háje' — sti —

G. Čech — zařisť

podle F. Stejčíka NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zastoupení Eoho

prijato do ces.

so. Čech (zápis); stejník NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zasypati Golos hucem

frý C. frýbrýti

sv. Cich v pozu. háji' zasypati

podle F. Stejčla NR 22,262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zašl^u

prijato do cēs.

So. Čech (zapisy); Skupina NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zavěšiti v ráme
[se]

Zavěšen v ráme

Spis.

odmítá opravit na vedoucí se
„mohou se vésti za ruce!“

Dv. Čech (zapsal); Skrejčel NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zbyvatí

nic jiného nezbyvatí

proč l. na finále to není už odejít?

Sv. Církvi odmítá v formě. Tato náhrada

podle F. Štejců NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zlozuv 'velibozumouost'
prijato do ces.

sv. Cech (zajivky); Sbornik NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

slouží

faitato do ces.

sv. Cech (zapisy); ^{starych} NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zuzelina

prijato do cís.

skupiny

Sv. Cech (zapisky); NR 22, 260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zpisob

① na zádny' zpisob

pry' l. ② Zádny'm behem

sv. Čech haj' ①

sv. Čech - zápis

podle F. Štefčíka NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

① Zústati všední

prj l. ^② frázden byti čeho
So. Čech háji' ①

So. Čech - zápis
podle F. Stejčál NR 22, 262

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čelakovský, Fr. L.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gen.

„Užívání genu místo arkus. až příliš je u nás
rozšířeno, takže se dvojnásobně, nežly, i nesmyslně těžko
se uvarovati. Myslel, že by radno bylo, zde toho ulva
naše stipes, vždy raději místo genu užívati v řádu tabovém
arkus, a místo podávaje rudy u fr. podávaje rudy
relati; neboť v starší v tom řádu obzvlášť u nás stojí
za důvod.“

[2 r. 1830]

Celadovitz, Spisy IV, 360, 361

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

plavárna

L. Eupadlo

Čelakovský, Čtení, 1853

cit. podle Šimlauer NR 22, 210

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čenský, Al.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

früteplivost

178 V. List slofovanije vodivost tepla u. früteplivost (Zp. Čs. normalizační
komise 337, č. 3)
v technice teple se užívá früteplivost, viz frühledung, früwittig aj.

p-ost x vodivost tepla
stenu

v šarbatich spisech: früwittig tepla, or. Wärmedurchlasszeit
teplu

179 p-ost už u J.-Ev. Purkyne, ale v jiném vztahu

Al. Čenský, früteplivost a früwittigost,
NL 21

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

průzračnost

178 V. List doporučení vodivost zinku u. průzračnost (Zpr. Čs. normalizační společnosti v technice zvalone' se užívá p-ost, sr. průhlednost, průsvitnost aj. '37, č. 3)

179 p-ost x vodivost zinku
dříve průsvitnost zinku zinková podle Schallendurchelässigkeit

180 p-ost || průslyšnost (upozornit na to Smetáček)
nevhodné: průslyšnost (zřejmě na průslyšnost stěn)

Al. Čeněk, Průhlednost a průzračnost,

NR 21,

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čermáková, H.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dikobraz

z rus. [✓], slov. dixij

zobecnělo dy-

"zavádění měkké výslovnosti na základě kustelet
přivodu tohoto slova by bylo násilné"

H. Čermáková Jazkaut 3 355

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Černá, A

Ac

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Datum

podle ČSN 01 6910

5. února 2001 = 2001 - 02 - 05
01
měsíce!

_____ ač na co se platí 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Deklinace číslovek

- 125 deklinují se všechny části
nebo jen jméno počítané k přídavnému,
jád' desítek a jednotek
- 126 nežli ~~zůstává celý~~ složený číslovky
výraz nesložený
< dvě ste jedna ladi >

~~AC~~
ac

na co se plate

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nepravá uladab. dvojice
příklady

~~Ac~~ na co se plate 9
ac

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- et // - it u sls

muset, myolet, bydlit // - it
šilet, hauset, kvilet kidčeji

AC na co se ptáte 4/6

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-iáda

olympiáda, sportáda

slavniáda

hilsneriáda

dvakřáda, kulickřáda, neckáda,

frakřáda

ac na cose pbatě 65

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Černá, Anna

A Evabela a Brasoflavac

NR 88, 2005, 268-9

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

album, - umu respiz.

AC na co se plate 29

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

antidatovat
zr. anek-

AC Va co se ptate 29

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

datum, umce respis
gr. datový, datovací, datovat
respis. datumovka, datumka

AC na co se plate 29

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

detegovat podle detegere

|| detelovat
detelforat

← detelce
detelfor

nejvice —
nejmene

~~Č~~ kacco se pitate 32

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dvaj- // dvoa-

dv[^uo]barenný; -čleunný, -stranný, -místunný,
-grězi, -ramenný

dvajdomě, -číslo, -násobunný, -suply, -stup,
-zřev-

dvoa- ; dvoannetrý, -librý, -detožunný,
-hrby, -muka, -levý, -stý,
-pabrory

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MUSEUM

AC 4200 s. p. 38

hospic

1. pl. -y // -e
7. -y // -i

ac ka co se pdate 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lakros

80 kanad. kolekt. hra, už v 17. stol., konce 19. st.
81 < la crosse 'boduš. berla' se rozšířila

lakros 'hul' karoučena' kulovitou sítí
jiného původu cyklokros < cross-country

A. Černá Jar Sloup 81

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lasor [lejsor]
se -s-

ac na co se ptate 66

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lišaj
motyl

x lišej choroba

Jg li- L lichů 'špatny, zř'
Früch Naturforsch. Vereins 1875 ty-

PČP '02 : lišej x lyšej (motyl)

'13 : - x lyšaj

PČP '41 : lyšaj; PČP '57 li-

at na co se plate 69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

liziny < lha
x rus. lyže

ac na co ptate 70

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

lobby f. neskl.

-bb-: lobbovat
lobbista, nespr. lobbyista
ač na co se platí 70

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Černá, Michaela

Co je to loft?

NR 88, 2005, 223

loft

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mikina

refústo z angl. (sweatshirt)

refočačí z mykavá fúze

L Mickey Mouse

obráz na prouh
mikina

ac na co se jde 73

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pořídění
99 ASCS 'podlezeň, pochybný, porouchání'
doloženo v dial., u Bartoše v lats.
D. Šlosar (Jazyčník) < prof. dr. Věroslav >

ac na co se ptáte 99

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

promovat čtu // na co

magistrem // na magistra

čč na co se p⁴bate spr. 103-4

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- promovat < promovere,
 ↑
 přev. promovovat
 jště ve 20. l. se odrazoval
- Aves bixiny' tvar

ač na co se pta te 103

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

protěžovat < protěžer

lat. protēgere

tr. protěžer X protěžer'

chyb. protěžovat

ač ka co se p'bate 105

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pýchavka

< pýchát⁽¹⁾ 'foukat, dýmat, radovat se'
ač na co se ptáte 111

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

pykat staré slovo, nejamé

X pykat // pýkat // pýkat ^{chlibat wic. stanovite}

< asi pýky pýky etym. nejamé
z něm. ? , souvislost s pýble , spiknout se

ac na co se pýkate 112

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ragbista < ragby
ač na co se ptáte 65

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Rakousko

112

< hrad Rabu's (Rakuš, Ratgots, dnes
už u Kosmase na poč. 12. stol. Raab)

3 dekl. obou dozích Rab. - Uh. // jen druhé
části

ac' ka co se pta te

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kředitel

"hist. oprávnění", ve slovu. už od J. J.
sr. sběratel, sběračka, zpěvač

ac. Na cose ptate 18

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sirup

124

125

z arab. šarbāt
sorbet / šerbet → lat. sirupus
mylná etymologie syrý

PČP 57: sirup

ac na co se ptáte

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

slevit < sleva

X Zlevnit < levný učinit levnějším

ač na co se plate 127-8

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

softbal < - ll
do 25 jactrem 20. let
od 1976 nar. liga

hexna' v' slovnost softbal jectle fotbal ...

X baseball s angl. v' slovnost'

A. Cerna' Jar Sloup 1970

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

strečínΣ 'formale 'protahování' až do extrémní polohy'
↳ stretching úprava jaro u slov běhání, šampínΣ
jácháníΣ // -ing, dojíáníΣ // -ing, driblíng
X nová windsurfing, skateboarding // -ing

A. Červená Jar Sloup 203

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sušič, sušičov aj.

Dr. Černá NR 89, 2006, 109-111

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

131 / symposium // - zion
přev. 'přítel, hostina', patř. 'dialog, rozprava'
filozof. názvu' / lze i - silem
- sion

132 / dv. 'forada mezindr.' →
dues i bez mezindr. učanti

ač na co se ptáše

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ubikace

↳ něm. Ubikation ↳ ubi 'Edé'
ač na do se plate 137

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

viz + abuz.

< viz strana 35 >

// nov. viz strana 35

ac kafe se plate 150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyvídat varianta^k vyvídat

přenes. 'vyhánet'

↳ dábla, kacířství >

sr. namítat, od-, o-, pře-, za-

vyvítač

X vyvídit přenes. 'vyhubit'

vyvícovat 'odstraňovat'

oč na os se pláče 152

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyžle 'hubené dítě'

// vyžel 'menší lovecký pes' viz Jg
'malý a hubený strašidelný pes'
zůstalo hlavně ve srovnání

ac Na co se plate 155

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

155
6
workoholič // -a- // wordholič
amer. workaholic konec 60. let 20. st.
wordoholič - nejfrekvencovanější sr. alkoholič
wordholič - též v fisem. projevu
viz A. Langelová NR 79, 96, 110
ač na co se ptáte

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

158 zrušovat < zrušit méně běžné, ale spr.

// rušit

↓ v admin. stylu, odb. textech právní povahy,
v legislat.

9 běžné tu právní
doloženo v PSJC

ac' na co se ptate

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Černý, Fr.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Deminutiva v názvech obcí

„Nemůžeme zamítati dvojic s přívlastkem Velký, Malý, pou-
vadě velič, ve sdrácení malý práva přislušnosti, ale nemůžeme
jim také hovořiti na úkor zdrobnejších jmen, kterými mají stejné
právo, ne-li větší. Zbývá pouze, ačkoli se suezili zachovávat
zdrobnejší názvy u těch osad, u nichž jsou v lidu obzvlá-
stí ačkoli hlebdeti zjednodušiti jim platnost nejen v říci, ale i
v říci. Podnet oskenu není ychazeti vždy z místa
a jeho okolí.“

je možné, že na území odj. Velký, Malý přirobi' cizí j-ý
- lat. a hl. něm.
Velké, Male Pěčice X lid: Pěčice, Pěčičky

Fr. Černý NR 2, 118, 64-65

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Černý, V.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Atribut obsahující výsledek následujícího děje

< matka Mariana provdala se za měšťana Jana
Štěpána Rydžovského, r. 1617 zemřel >

nesmysl

"převzatá označení vlastnost, která již tehdy ne
subsistuje v době šsa učitelů"

zpr. Šterný fotom r. 1617 zemřel

V. Černý NR 11 109 Of

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Koud. fréz. u. min.

↳ stavové rádi by videli, aby se K. provedla,
spr. by gli videli >

V. Černý NR 11 107 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Přech. min.

pro dojí následný v minulosti

Lfoedoval křpravu, zahraoiv ji prosbou,

spr. a zahraoiv ji >

V. Cechy / NK 11 107 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpośrednie < od Boha >

germ. w. f. r. u. s.

V. C. č. 11 109 (Op.)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

doručiti co
< seznam >

germ. m. dodatí

V. Čeruy NR 11 109 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dožiti do r. <1731>

nezvyšle m. žiti do roku
dožiti se roku

V čemž NR 77 108 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

double

↳ César, d. u. císaře Rudolfa II. >

Sp. Edysi.

V. Ciny / NR 11 108 Op.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Elizabeta Stuartova

obyč. Alžběta

V. Čeruf NR 11 108 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Friderich

obj. Fridrich // Bedrich

V. Ceny NR 11 108 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hranice 19.

germ. m. pl.

V. Černý NR 11 109 Of

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hříbě

uhoditi na h. jodle hat den Nagel auf den Kopf
Getroffen

8fr. uhoditi na pravou stranu

V. Černý NR 11. 109 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jakmile + přet. m. fět.

↳ ječovala, aby dětem, jakmile odurostly, dostalo se,
sfr. odurostou >

V. Černý / NR 11 107 (Op)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jako + zájem. osob.

↳ vzdělání takových, jako muži ho foržovali,

fr. jarek >

V. Círny NR 11 109 Of

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jeden z 2

< Komenický byl z prvních Čechů, kteří Fridericha poznali
osobně,

sfz - jeden z prvních >

< Jan Cyril byl osobou z nejváženějších,
sfz - jednou z nejváženějších osob >

V Cechách NR 71 108 Of

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jičín přívlastek
sf. jeřich

< jičín přívlastek >

V. Černý NR 11 108 Gp

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

jičánské fosil. relat.
sp. jičánské

<jičánské sbírání>

V. Černý NR 11 107 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Košice, -u m.
sp. Košice

V. Černej NK 11 107 Op.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-li s fréz. u. fréz.

Geer uel radost, müze-li fomu ci,
spr. uohl-li >

V. Černý NR 11 107 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

manžel

3. Sq. manželé; spr. - u

V. Cerný NR 71 107 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

mezi 7

◀ karnamentovane mezi temito radky folio, ze n. 1614
Lomem, Soufil ... ,
spr. v těchto radkách >
mezi radky 'to, co si čtenář musí sám domyslet'

V. Cechy NR 11 109 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nadejít,

nadešla hodina, sfi. nastala // fřišla

V. Černý NR 11 108 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nazírat: na co
< na muzeu >

germ. - m. - hleděti // dívat se

V. Černý NR 11 109 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

neobseruční

l. moderní // reprodukční

V. Černý NR 11 107 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

očividně <obrati>

serm. m. zpívá

V. Černý NR 11 109 Q

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ohled

v umobem o-u < stojí človek užde nežli zvířata >

žem. an. fo umobylch stráždělch // v nejedné věci

V. Černý / NR 11 109 Of

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

osvět.

uvedl. ve výz. 'odověti'

v. Černý NR 11 108 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

podlehati cemu
< dozorem >

germ. u. Gti food dozorem

V. Čeruj 11 109 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

posléše
sfr. Soucine

V. Ceny NR 11 108 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prosadiť čo
germ. u. dolazati // provediti

V. Černej NR 79 109 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

frédchazeti oemur germ. u. co // fréd oim
↳ spisem „Kiemy Slovani“ frédchazela,
sp. spisem // fréd spisem

V. Cerný NR 11 109 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fréšidliči

sem. u. fréstělovati se

V. Černej NR 11 109 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

prípadne i

↳ v umotehu oblegdu stojí človek môže vezi zobrať,
ba i môže vezi rostliny, prípadne i urysofy,
germ. m. alebo i

V. Černý NR 11 109 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

purkrabčiči'

l. purkrabčiči'

V. Černý' NR 11 107 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sdílejte co
↳ tu věru

germ. m. v co věřit:

V. Černý NR 11 109 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

víceletý
v - a' představba, spř. učebnice letá' germ.

V. čimj / NR 11 109 Op.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyhledati toho zde
[Friderika v Haagu >
germ. m. uavstlosti

V. Cerny NR 11 109 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vylučně

germ. m. vylučně

V. Černý NR 11 109 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM

vystavit kolo cemu
< bedlam >

germ. u. vydati

V. Cerny NR 11 109 OZ

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

2^a Cas.

↳ fied pohromou a za pohromy na Bílé hoře >
sfr. v den pohromy

sfr. jen "na vyjádření otěp, do jehoz frubetu něco spada"

V. Černý NR M 108 Gf

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Záštiti: Soho

folonismus 'stat. se ochránem'

nevlad. ve vzeu. fowoci // fřišfoti: Soum.

V. Ceny NR 11 108 Oz

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zúčastněn na čem
< na zájezdu >

žerm. m. účasten celos

V. Černej NR 11 109 Ok

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

zájmatí se čím
Lobkovicou školní reformy >
sp. zabývati se o-ou

V. Černý NR M 108 Op

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Červená, VL

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezúspěšný dárcce
odběr Erne

Spr.

№. Červená Jaz Loup 26-7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

sporožiro

hybrid. složenina (sr. sporit, u'spora)
dříve se doporučovalo spoutělu žiro
vřilo se přes nezvyšle' tvoreni

V. Červená Jazdovc 191

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-čl-

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byti + inf.

[bude se odvolati na toto fovele]

~~cl~~ Nul' 8, 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cestou² < departementu >

resp.

- č. 1111 NUC 8, 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

departement, - u

Spis. usadl

-cl- NuC 8, 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

vyhotovení poukázky

nespr.

čl. Nic 8, 94

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

v porozumění žadatele

resp.

— čl. — MuC^l §, 94

A large, stylized, grey signature or stamp that overlaps the text above and the text below. It consists of several thick, sweeping strokes.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čmejrková

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Oldř. uddu'

fantastický, prima, oudej, fajru
super, bezva

letz fajrové
skupové

S. Čmejřová: O čem vy povídají
příslouci
In: Časopis " " 196, 67

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Anglickým psaní

el'pí'čro < LF

ce'de'čro < CD

pi'si'čro < PS

Cieplová: slova bratřa a dlouhá
Lu: Cestina III '96 91

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Angličtina ve sportu
fotbal // kopaná, basketbal // basketbal
dnes jen: softball, windsurfing, skate board,
snowboard
Čmejlova: Součas. Čes.-j-ová situace
Jin. Čes., jak ji znáte i ve-, 1967

225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Citodovce v comics z angl.

Čmejrková: Na cesty pro citodovce

Ju: Čestna ... 96 77

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Citroslovce v Čaprově poládce

Čmejrdová; ka city jme citroslovce

Ju; Čestiva ... 76 74

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Citoldovce ~~se~~ ^z výstavu sbírání

Čmejstová: Va cizy jnu citoldovce

Se i Čestiva ... '96, 75

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Citohovce ve verších Záhorských

Čmejrková: Na city pan citohovce
Lu: Čestná ... 96, 77

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Gen. foseiv.

pod vlivem rus. 2, "běže' gosoudit"

ba'cēn Puskina, dopis Jany "nevlod."

Čmejlova; Součas. čer. j-ova situace
v i Čes. j. j. kvabě i ne- 1 79/6

225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Germani'smy

"waji' uetimon suiseuou stylischou hodnotu"
flaška, špunt, lajutech, vix lajvaut, tebrich
ulada' generace ani: uzna'

Čmejurová: Současua' ces. j-ova'
situace. Tu: Ces. | far fi za te i re -

96, 225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nominativ in. vocativus

ve škole a v armádě: nová², 8 tabuli
jane Píhoda, spr. — o
Paspiřil — e

Cmejlova, Cěbra' osloueni'
Lu: Cěbina, jak f. zna te
i veruše, Vla 76, 42

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

4
Zkratky

velikem muš.

" spíše

citace

pedfar, chovraščot, maspribovintorg

Čmejdrova; Součas. čes. j-ova' cituace

Jh; Čes. j-ova' j-ova' i re-, 196,

225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Adv. na -icně

vyučovací, učitelské

S. Černáková: O dem. vyživování

příslou

In: Časopis ... 96 68

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

a sice

malého citi' nečesnost

Čmejchova! Součas. čes. j-ová situace.

Ju. Čes. 11 a 2 ji' znáke i veruabe, '96,

225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

krát roli

už se nenahradije čes. už u lohu

Šmejrová: Součas. čes. j. ová situace,

Ju: Čes., jak ti znače i ne — , 96, 225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nasle, nasly

nepručetný počet divokých
yazpová zdivočlost a uzdivočlost,

Kraus, Čestina, perfi suate

z uzavrate, s-30

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

oněm, oněm!

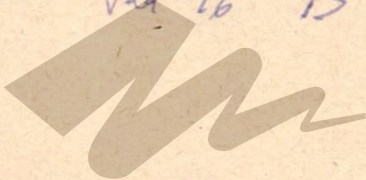
vlivem německých

v minulosti

Čmejdová, Čebra' odlovená

in: Čer., jak ji ruče i uvažte,

Pla 96 43

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

skrze 2 durch

dues už se za germ. učit^{4'}

Čmejrdová: Součas. děj. j-ová situace

In: Čes. palejizmaty i u —, 196, 225

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

telka

občas v ulku. ceh.

televize

Čmejlova, slova bratřa' a dlouha'
Lu: Čechina ... 196 91

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

D

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Danes

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Adj. u. adv.

43 dvesmi' ocěravane' udalosti "nehod., chyb."

← udalosti, které dves ocěravane
44 "časové určení se vztaňuje k ději 'ocěravat', uholi
& věci 'udalosti' "

svor. lomi vydané ^{francouzsky} // ^{božské} poukaz
"dějový vztah" se vyrozumívá

45 X spz. dvesmi' ucěravane' udalost X dves ucěravane' udalost

46 spz. dves ocěravane' udalosti

Daučí Jar Sloupy
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Adj. foses.

gyně Pustina vlivem kultury

Spr. - úř.

Daneš NR 36, 296

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Oldj. fonsbraví

spisy Jirásků,
podle rukopisů

sp. Jiráskovy

spisy Lenínů, sp. Lenínovy

Dauš Jazdout 2, 329-330
57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Adj. z před. př. místo minulosti

< Sportovci reprezentující SSSR na OH v Rimě
vybojovali 26 medailí >
spr. členi reprezentovali

Dauco bsr 38

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Adj. z fñc. -l // z fñc. -trp.

ochrnulý // -tý, zablouly // -ny, rozbalý // -tý
napředný, spadány

Daněš Průr 222

59

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Adj. od jmen zemí -ie

157 1) Columbijský poměrně říd.

160 2) -ský brazilský, italský nejproduktivnější

3) -ický belgický, rakouský říd. ← i kos
indický [redacted] -icus
anglický

4) francouzský, britský obyvateľ.

Vl. Smilauer: Tvoreni fríd. jmen na -ský ze jmen zemí

fisuzich NR 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Aforice - slůvka

307 < město Praha bylo založeno ... >

< řeka Vltava, která se vlévá >

8 X < Praha, naše hlavní město, byla založena >
// bylo založeno

X < Bedřich Smetana, chloubka naší hudby, se narodil >

X < Čelávevnice, mládež i starci, byla na volnou >

X < Chleba čeránků, která roste ... >

Dávěs Jazkaut 2,

MORAVSKÁ

ZEMSKÉ

MUZEUM

Členka' disharmonie

281 nevadi': < Za soumraku, a když na ni padle smutek,
sedávala ke klavíru >
< Učil mě, jak je třeba zacházet se zbraněmi,
a pravidlům myšlivosti >

280-1 styl. závada: < S vyzněním a vycházej se své zásady
dynamického [..] divadla, odvíjí' jak autor
[..] první foliovou přebíhu. >

2

< Opisy Husovy a komentáře del >

Opis del M. J. Husa a
J. A. Komentáře

Karel Kriváček

'63

Elipza předmloučích sulst -

[loučít se se starým a vítat nový rož >

lze přepustit

l. loučít se se starým rokem a vítat nový
„výhodnější“ z hlediska posluchače“

Daněš Jaz Sloup 15

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Elipsa subst. v před. urč.

55 < Závěrečné zprávy byly předloženy ze zimního na
letní semestr >

přijatelé

ale lépe: ... ze zimního semestru na letní
zvl. nejsou-li před. urč. u sebe: ... ze zimního semestru
byly předloženy na letní

56 často při udávání časových dat
< Oslovy byly předloženy ze 14. na 21. února >

< V noci z 13. na 14. říjen. >
přilohou je i úvodní listy metice až u druhého data

Dauer Jar Sloup

Expozice pro ~~Udvardy~~

Győr → Rab

Balaton → Blatenské jezero

Miskolc → Mišlovce

Bécs → Víkendostel'

Mohács → — ač

Šavolský potok

MS NR 40, 110-7

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Exonymy pro Německo

170

Potsdam → Postupim

Weissen → Běsán

Weimar → Vímár

171

Herrnhut → Ochranost

Bautzen → Budšín

Görlitz → Zhorělec

Wienberg → Vornber

^{Schwering}
Luxemburg → Lucemburž

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
NR 40

Exonymy pro Polbo

- 110 Proclaw → Krotslaw
Zacibórz → Zafibor
- 111 Kladsko, Varta, Zahán

Do NR 40

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Fonetika

-g- m. -k- ve spis. j-e

u slov inčoust, krejcar, parat, alat
prouda' výslovnost s [g] častěji i do jazyka
spisovného

Daniel Jazdout 1, 72
1947-48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Fonetika

-5- m. -sch- vlivem nemoci - ucpi

schema, schisma, ischias, bogenschori

Dames Jazlovat 1, 72
247-48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

šk, šp, št u. sk, sp, st olivovníčiny
skizka, spekulace, investory, styl
v j-e obec. a slaugu š-

Daves Jazkout 1, 73
247-48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-2- m. -9-
Foneticka
[šenyjálui]
[eneržije]

vlivem franc.

"hodně upřesněné" ✓ "

Dames Jankout 1, 73,
47-48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Futurum typu bude růst

219 pojede, fouese, foteče, foroste, povede (pohyb)

Ježertl: fut. -ju s fo- a v oslabené formě i v ulav.

220 bude + inf. "učet' častě, učest. sloves zcela řídce" novější
kde se vyjadřuje cíl pohybu: < Teď fotežičku do školy

X < Zitra bude ^{po-}bežet závod na 5 km >

< Stromy budou kvést >

< Budou jistě růst houby >

bude učest' odpovědnost bude se vám věst lépe budou
váš hnat s odpovědností voda bude tečt od 8 do 12

nová slova: pomaňruje, pomaňruje, pomaňruje, pomaňruje
// běžet bude maňrovat, bude si to hást

hrany typu bude učest' nelze považovat za chybné
někdy hovor., krajové rozdíly

Damenšpův

163

Gen. m. adj.

whit Mustang

Palác sportu

m. Sportovní palác

ústav dějin

m. Historický ústav

Pochod mlhu

m. Mirkov's pochod

Šum kultury

a osvěty m. Kulturní a osvětový
dům

Daveštrav 37

760

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

hybridní složeniny
autodoprava
elektronové bity
mikrovlny,
ultrafialový

Darce: Umění pojmenovávat
In: Číslo 111 796 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zastř. výrobce u inf.

provéřít směrnice ministerstvem

„neobyčle“, větrnou křivo srozumitelné“⁴

Daniel Píř 253

'62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Justi. zprávy u Evratného pasiva
dopisy: jak se toho využijí pacienti zúčastní
Vokřech lidí se vychovávají a rozvíjejí společnosti
l. jantun opisné

Janek Krivý 252-3
62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Junéka poelrišú a iustituci' (za soc.)

172 Fuciš' odkazuje: Tempo, Express, Kooperativa, Agrarol
(Obraka j-a ces. proti kloboužim x-er čerstvým)

Kooperol, Agrotechna, Čechofrakt

Plastex, Modex, Zverex - ex

Elite, Elegant

š/4 Creim, firma do taléřa ualcao

Dš odkazuje

Davies Pruv - 172

19
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Kompozita

"poučed firsue stanovisko" ve stručné ulovnici
Cedie dno sbírání sloh (Havránek + Pol.)
"druhá jazyk" bojné učiva 20/21 v odb. učeňovské
Dareš NR 34, 1/16

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Koujugace - vor frón' - part-fas.

211 / odpros, hláste se nepis.

2 káreku // - děu, čístěm' // čístěm'

PCP: nádeu // zeu (už dřív)

čístit, klestit, jzdit, byzdit

těsto je mi'seub X jazyky jsou mi'sěny

urážene' pohnaviny, odurážovač X urážena' Eava

rozhoštěn X rozhošťovat // - št'

pozouka': pohosten, nahustěný

Danes Prův

258
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Konjugace - vzor býti // sáti'

208 souvisi' // -eji', bež závisi', sluš, záleži', úfi'

209 buji', oudli', zřechví', šumi', voni', bolí'

else pávisi', souvisi', // -eji' se významově vzdalila
~~záleži', uležeji'~~ od svých základů
už ve starších frázích

nově v PCP

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

David Krut
'59

Kompozita - v první složce ^{fi'smen} nebo skup. fi'smen

- 150 L-organismy
C-vitamin, α -faktor, β -částice, X-záření, RH-faktor
spojita výslovnost, frázová na první slabice
brát se spojovaně, ^{fi'smen}
// vitamin C, faktor α , ale odb. text, dávají jednotnost
kompozitivní
- 151 „jednotvácnost, stručnost, jednoduchost, výraznost“
„hybrid. charakter odb. vyjadřování“
ale výhodně

MORAVSKÉ
ZEMLSKÉ
MUZEUM
Jana Křivá
367

Ustani' jmelka v kamechu

176 davat praduost tradicim' der. nazvum

Rügen - Ruyana, Spree - Spreeva

Weissen - Weisen, Gölitz - Zhovlic, Schwerin - Zverin,

Rostock - Rostoky Ochranov

7 Kottbus II C - Chotebuz sr. Chz. sr. Choc'ebuz

Danes' jmelka 176-7

187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ústní jména v Polku

176 užívat čes. Radibor, Lesno, Vratislav, Lodi
střední Varta

7

tradiční čes. podoba

Jaroslav Průša

'58

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Moravizem

ces.

109

truhlár

vez

průso

hub

okurka

potáček

perina

bilit

bydlet

sundat

prerazet

lípona'da

~~sifon~~

sodorba

ml'seni' a k. Pláči'ni'za
(Kovářka)

mor.

stolár

čedina

deska

trél

okurek

žilavec

čuchna

čičit

bivat

šdělát

prerazet

sodorba

sifon

MORAVSKÉ
ZELENSKÉ
MUZEUM

Davěš Kriv-
'61

Uprava gubatt. dvojice

272

< Zabrane úrazu p'adem > l. zřizování p'adem
dvojznačn'á sřizace napřim
v kulturn'í řeci toli & nevadi, o psane' ano

< představuje vlnu šarlivou ženu >
< V něč. podnicích byla vyčena' linie vládnou
poručovníka >

< Výstava vreseb & rud'ím d'arčím Josefa Lieslera >

3

ale pozor na šouřidost' 4

MORAVSKÉ
ZEMLSKÉ
MUZEUM
Daučíkův
57

7

Nesklonné názvy lidí, rodušů, časopisů ...

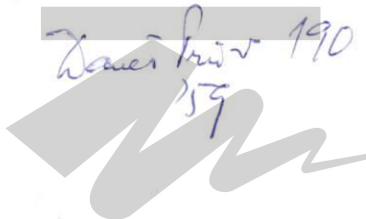
Jako Jeseník: Zo starých časů

[Jeseník přel v Zo starých časů >

spz. v knize — a —

Wagner kni v 190

159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

SKÁ BANKA, a.s.

Neživot. del. názvů sport. klubů

Banič, Slovan, Slavoj, Sparta

Daučíkův 174

62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nominátor jmenovaci'

268 je na postupu < v kanálech řeky Rýn >
< v ústí řeky Bodrog >

se sult. město : < ve městě Besançon >
< v městě Vyšně (u) nad Jizerou >
< služby města Mariausbré Lakui >

~~ústí~~ "velmi silně" po obec, vesnice, osada < v osadě Dobrá >

< ve letišti Schönefeld >

"kcelá převaňuje" po stát, provincie, země, republika

< ve státě Oregon v Republice Kongo >

9 ostrov : < na ostrově Réunion >

výhledy : identifikace, není třeba slovně

Dames & Moore

'60, '63

Nominativ jmenovac

- 211 po subst. jako uázev, titul, firma
hotel, závod, družstvo ..
v hotelu Praha X' v městě Praze
- 212 jízdy rozkl. stanice Praha I
v družstvu Satava
v závodě Goldina hut
s Satou Perola II - ou
v divadle Urania II - ii
- 213 v uložení je převažuje na hoře Říp X na řece Vltavě
správní okres Olomouc - venkov v obci Jihlava v obci Tábor
doporučeno: okresní soud v Tepličkách (už. Teplice)
společná v Bratrušovicích (už. Bratrušovice)
o uázev Makridouský (cela báseň) X Makridouský (titul)
odavý píseň pluku 22. Argondetos ? II uázev gr. "Argondetos"
Danes Jar Kout A
47-48

Nominativ jmenovací
m. fi. dl. ja'du

okresní soud Telč
Společná domácnost

„označení sídla instituce“

l. v Telči
v domácnostech ale nov. provi. za'

Číslo NR 33, 55

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Nov. jmenovací - firmy

nakladatelství Borovy

J. Otto

světlosti. vstal tu ať

lecitíme

ještě ne edejsích majitelé spicujeme jaro

knadru

~~vstal tu~~

Janes NR 33, 56

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Komnativ. jmenovaci' ve sport. kázvech

s Tělocvičnou jednotou Rudámbereč

s Dynamem Praha

s — 4 — Arbitra

s Fábrou Kapajedla

Davis Průš 175

762

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

nom. jmenovací po zboží
81 < zboží pracovní síla > } nezvyklé
nemá povahu zájmu }
nemá to

83 slovo vyřčené chudé
"v češtině, nezůstávají přestavěná spojení, v nichž
by první členem byl výraz označující funkci
nezvýhodně"

Daněš NR 39

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Pas.

lehní ušlech. uvořte u

"zcela křiš. pas. vačka"

Danes NR 34,754 T. J. Tauber

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Perfekturn - výsledek předcházející činnosti

222

- < ještě mají zavřeno >
- < budu mít bez vyprávění >
- < máte už vyprávění >
- < třída měla kavaz s plněním >

part. pas. následující
za objektem

223

chyb. < Letadlo mělo vykazáno výsostně kvality >
part. pas. před objektem

starobyčle: < měl nahrazen >
< mají na něj spadeno >
< má už vyprávění >

Janek Hlav

361

Plur. m. sg. ve sponové jmenové předložce

↳ obyvateľstvo, ktoré vojáci uchylo >

l. obyvateľ, ktorí vojáci uchyli

Dauer Nr. 246

63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Plur. u cizích měst-jmen

Helsinky, Bruggy, Kelfy, Antverpy

Dauers. Nov. 1778

63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Pomýšlení' k čemu'

118 Tento důležitý' úkol házou nešťastí' závodníci' v bojem
bojem

mlhá hořkosti do duha

Je třeba ustáhnout' Eridellu' pětis' horých' klavírů.
kdy jeho vplodí' není' třeba' ještě' lámat' žižňi.

Neomluvená' absence' odvádila' světlu' životu.

Starý' metodami' odvádějí' černoši' kodiaků.

Neze' na svých' bedrech' Eridellu' navinutých' obětí'.

Naš' závazek' je' jen' zrnkem' v odbořivém' moři'.

Je to' oschavý' aršep.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
Janes Puvr

Rusismy u Haška

protivopoložný, účastel komnata, komandýrovat, komandýrovka, svaz [= spoj], začít; front, publika, divisijsní; napadati na čelo, fitraz go brigáde

Dokument NR 37, 139

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Shoda atributu s uvečenými soub.
její foruňování

< K obsahu Vašeho dopisu týkajícímu se ... >
< o obědích zapínající obě strany >

Daněškov 246-7

167

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Shoda predikátu se subjektivem

< Loupežníci jsou revolucionáři >

< Žena nepoužívá bousle >

< Čas jsou peníze >

Predikát se shoduje s subst. v plur., ať je subjektivem,
nebo součástí predikátu. #

Jan Kriváček 242
57
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Shoda příměrově sba se subjektivem

↳ Zádruka, lidové dřevstvo u umělecké výroby, vytváření odborů,
naše šedilka ... představě

Davis Pro 240
157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slang. výrazy angl. v řeči poštákové

(vy)kliřovat u. (vy)mazat

gef u. mežera

šep u. smyčka

Dánes: Količ je vlastně cistina?

Ju: Cistina ... 196 113

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slang. výrazy něm. v koci němčině
použ
vercajž

Daneš: Koliž je vlastně cizina?
Yu: Cizina... '96 113

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

slsa bránu' a obavý + aby šel
|| aby nšsel

7 v j-e spis. bežnějši' a správnějši' sloo záporné'

< bránila mu, aby se nebydával v nebezpečí >
< kárala mu, aby tam nechtodil >

8 u'silí, aby tam nechtodil // nechtod tam
slsa symplem záporná'

tež bát se, obávat se, mít strach

< bojím se, aby to nebylo horší >

X bojím se, že tomu uvěřím } vřimam. rozdíl
že tomu neuvěřím

9 v j-e lid. < mám strach, abys to vydržel >

= bojím se, abys to vydržel

X v j-e spis.
bojím se,
abys to nevydržel

Daniš Jazkout 1
'48

Slovoled - atribut - jeho přisauzení

269 < nejčastější místo dopravních nehod >

l. < místo nejčastějších ... >

270 < postupná řada změn >

l. řada postupných změn

< časté místo jejich schůze > X < místo jejich častých schůze >

Dauerstich

159

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovoled - pořadí atributů

↳ okamžitě odevzdati zastupujícímu sovětskému
úřadu sovětského vojska > spr. N

Do NR 40 63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Sloužil - boh. rozvíř' abrukt v autepozici'

227

↳ zastavila se na fířkem vysypané ceste
vadi' tvar fířkem fo na

nědy soukězi' autepozice s fostpozici'

↳ výnos z ladem ležící fudy > oboji' uosne'

|| ↳ z fudy ležící ladem >

volněji spojená
autepozice spíše v propenech odborných
vyhl'bať se spojením dvou předl. :

↳ přistoupit na pro ni nevhodné podmínky >

spr. na podmínky pro ni nevhodné

TRAVNÍ
ZEMSKÉ
MUZEUM
60

Slovoled nesvod. atributu

288 Divadlo v Karlíně hlavního města Prahy
spr. Divadlo hlavního města Prahy v Karlíně
podle „zásady ekvise' rovnalozitosti“
určovane' selbst. + atribut v gen.
boj za mír všech národů, spr. N
opera o třech dějstvích Zdrůcha Smetany, spr. N
9 // od Bedřicha Smetany

Davě Jazkout 2

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

52

Slousoled - rozpojení boh. rozvířelého přívlastku

< s lehkou rozvířenou sukni' uveřejni záhyby >

spr. sukni' rozvířenou

< poskytnuté práce a služby vlastního podniku >

< výslovně uvedené položky v kalkulačním vzorci >

Daněk 229

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

(Kauza
Hospodář. věd.)

Slovoled - postavení ušlech. atributu°

- 229 < návrat na Zemi Sovetských Kosmonautů > spr. ~
230 pravidlo: gen. buď za učované subst
ale: < nemoci z povolání našich horníků >
řesný význam: celeb. l. u našich horníků
respektovat AC < výplně do Stanleyville technických
odborníků >
1 zohřání: < smazání s povrchu země Lidic a Ležáky >

l. J. Janův Prův

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovoled - jméno a příjemci

233 slovoled: Tlustý Emil
Dauert Pivo-
160

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Slovesed - postavení relativna posebí.

171 " tendence, aby vstař. zájm. stálo na poč. vedl. věty "

< na silnicích, jejichž sířka vozovky dovoluje jízdu v ušlech-
tlafronedech >

< osobnost, jejíž sířka vzdělání udívala >

< město, jehož obrysy věží se temně rysovaly >

zájm. v odb. stylu dávat přednost přímějšímu způsobu

< sířka jejichž vozovky >

Danes Trnáv

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MUZEUM

58

Sloužil - postavem' zájm. přivlast

< jeho dočinnost podání > Em. dočinnost jeho podání

jejich doba vzniku

jeho kvalita práce

naš kreditel hudební školy

v jejich úpravě v'rupní ceny

X jeho způsob přednesu

Daniel Kratochvíl 271

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-t- místo -th-

teorie, metoda, estetika od '13 do '41
znovu od '57

Daněš Jazkovič 3, 73

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Toponyma typu Boleslav

308

přev. ústř. : Starý Boleslav ještě v 18. stol.
podle většinového názoru žem. u Toponymu → fem.

9

2. starší z Boleslavě v mladší, běžnější -i

Daněk Jazkoub

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

univerbaly

"früherem v bezné ulavé"
tenisky in stávoice na tenis
Gundl
Škodova
panelá

Daněš: kmení pojmenování
In: Česká ... 796, 82

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

~~Daneš~~ slovesné jazykové vazy
Verbosominalní vazy

"... jsou důležitým stylistickým prostředkem vyjadřování odborného, jsou obohacením našich výrazových možností - umíme-li oděm s nimi správně zacházet"

Daneš Prův 59
'57

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Vid' nedoř. m. doř.

[Voiera jsem sledoval maturitu > "složil, či nedložil"]

"nedoř. slo ... nepřivádá nic o výsledku (doložení,
doložení) děje, vypadá jako prostě jen jeho průběh
bez ohraničení"

Šavelský 221

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Klasifikace názvy sloven. - sloven. tvary

v kulturném životě
v Bašniči a zemi

} "maĽaroude' ĽuĽeni' "

dodávat druhou pojmu : v časopise Kulturný život
v románe Čvalajúce dni

nebo přidat

Danet Prův 190-1
189

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Vozativ

127 "tak trochu přepych"

8 pane kovář, pane Krabec v j-e obec.

pane učitel'

x soudruh kovář

také fem. : ty holka nepořádná'

Anna, pojď sem (u jmen na -ěa)

Daněš Prův 187-8

MORAVSKÉ

ZEMSKÉ

MUZEUM

Vol. vz. soudce

často - ce, "výraznější", podle foranče... (ec)
neforla'da' & za yis

~~_____~~ Daniel Průr 187
62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zamilá' slova

starosta, hejtmanství, čebule, burza,
bankér, tovaru'š, živnostník, nádeník,
služba

Dauert Prov 23
'60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Šafar ve věce s aby po sloech žádu

[Želari mi kázal, aby ch souvil
= nehouvil]

oboji spr.

Dauer Nr. 37, 16

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zajorova' skoda

301 Všichni ho znaji' X niEdo, ho uzna'
Zadny' ho uzna'

302 niEdo nepřišel - "zápor výlučnosti"

// Všichni nepřišli - "zápor všeobecnosti"

Davěň Jazkaut L
'50

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Leungma

310 < Stále se setkávalme a s radostí pozorujeme vzrůstající
zájem o kulturu
spr. ... se setkávalme se vzrůstajícím zájmem... a
s radostí jej pozorujeme

< Prokazovali lásku, pomoc a zájem & práci našim družstev-
ním >

311 spr. Prokazovali lásku & práci ... měli o ni zájem
a družstevním radí pomáhali

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MÚZEUM
Dauke Jar Kout 2
Ji '49, '57

Zengua adj.

[číslo věsti nebo rovné nule]
welse mit ra'mitel

~~_____~~ Damer Prist 262

'61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Ženqua předložil

260 před i fo rapase
hlasy pro i proti předložení návrhu
nad i pod uvažem. výkoda: skijny' pād
ne přijatelné při předl. neslabičných
z nebo do domu
z i do Travy
u více slabičných to uvadí
uvadí i u nás OSN
bládo nebo vedle něho

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Daneš Práv 260-7
167

3
Jazyka sloves

262

- < Nosit' maji' si a veresi' končetin' pracovní vesuaze >
< Nicem' a šlapání' po trávníku se zarazuje > nevhod.
< Nastupovat a vystupovat z vozů' pouliční' dráhy > u nás
za jízdy je zarazeno >
< Látra zřizující a uvažující svaričním
procesu > únosné

3

- < usvádní a uvaldání' společnou věcí >
lze v práv. sektoru přijmout
< sledují' a přebí' na rozvoj mechanizace >
nevhod!

PRÁVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Daneš Průr
169

Škrcování cyklo- nebo motoristů

149 opravy vodo- a plynovodů
v auto- a leteckém průmyslu

"zpráva v č. 1. kapitola neobvyklé"

Janež Pávek
'60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

31207
Pávek

Pracovní číslo

prů- až čtyřprocentní roztok
dvoe- až tříprocentů byl
přijmut do spis. j-a

X jedno-, dvoe- a tříprocentů joduje
"ne plně jod."

X dvoe- a tříprocentů drůba' do zna ueni' samostat.
"xcela neobvykle"

Pracovní číslo '60
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Zbátková slova

upala se : Svaranu, Staska, Čedob

zanikla : Masna, Tep, Chemodoga

fráti bychom si, aby zanikla:

Řempa, Lerprojekt, Strojoprav, Lovotěš,
Lovosluzba

Janet Friv 23

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM '60

Zlín

KSC, UV, ROTH, URO, ČSM, ČSAV, OSN,

STM, ONU, JZD

starší ČTK, ČSD

Jan Vrt 23
'60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

ek- + V-
výřez. egz-

exotický, exemplář, exil
zohisakui; exhumace [egz-// eks-]

Dauers Jazdout 1, 71
147-48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

od-

164 odzkoušet, odvysílat, odsít,
odpracovat, odučit, odchrát

nikdy se odmítají' ("odstih povrchnosti")
(- - - nedostatku vnitřní úcty "walder")

základ. význam 'provedení účelů v' domě'
5 jsou doložena z l-vy 'zkostem' se nejde povinnosti

• vst. příjedy dát přednost jiné předponě
např. hra byla pro předplatitele už odehrána

Jan Votr
MURAVSKÉ
ZENSKÉ
MUZEUM

-ac v sch. jurech
-ar

Karlovac - vse

Zadar - dru

Petar - Petra

Janez Pivov 189
58

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-árna

139 produktivní: saláárna, tuárna, automatárna
slaug: botárna, lufárna, sprchárna

140 příjímavé slova pravdu pobílenaí

Dauetřív

58

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-e příjmení
192 Pompe, Palme, Silke, Tille, Veske
podle slov. příruček podle "had" 4: Pompe
podle zime' spis - seaxe - cho
už Geb. P. in. kelus 1900, P. C. P., Trav. kelus

3 divoat: neobrylé kaloučeni'
výhoda adj. sloučeni': jarný kálad na -e
u domácích příjmení dost často podle "had"
fradice: Geithe, Tante, Heine - a

MORAVSKÉ
ZELENSKÉ
MUZEUM

→ e mětění v příjmech fr., angl.

2. Verua, 3. Veruovi

2. Lodge, Lesage, 3. Lodgeovi, Lesageovi

2. Grice, 3. Griceovi

Daučkov 194
760

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-ec, -ijec

160 Maurickjec, Nigerijec, Malijec
Guinejec, Thajec, Nicaragujec, Uruguajec
Jemenec, Israelec, ~~Libanec~~ Libanec, Nepalec

161

Sr. Fr. Váhalda: Indonésan, ale Liberijec, NR 73

u nových stábu -ec

X -au od zemí na -a Ghana

Janeš Fr. V.
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
73

-elui'

specielui', abstractui', materialui'
pocli franc., resp. něm.

prednost: -alui' < lat. -alis

Janeš Kriv 95
'61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-ex v názvech jednotek a zboží

173

Darex "jistě oprávnění"

Turex "hoří"

Jablouex "před na uzivár. obchod"

učinie: Vredox (brašnářství a ordošnicov)

Starlex, Zverex, Vobex, Kinex

lodnic Gallex vaně ely Varex, Velorex, ohřívací vody v chladici Starlex,
Fredex kapoucí Valuex, stroj Elixex
přepalovací Kubex, Vlarox

4 výsměch: * Botox, * Špinex, výroba náčiv Zmetex

Davies
1861
MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-ici' X -i'a'

schopnost, učel X činnost, děj

155

řadici' X -i'ci'
řidici' X -i'a'

sn. ^{vly}fočiací X fočibajici'

156

brzdici' X brzdici' (přid. kominické lodě)

"^{brzdový}
-ice i názvy různých strojů, zařízení
prací stroj / X řopací uč
fise

Janis Puvr 156

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

198
199

-ji v kampf.
střeji, užejí // pír. síře, užé
ji evně výkaznost, kampf. je obyčejně delší
podle řídce - řídceji
kratce - krátceji
nem' užejí, blížejí

Daniš Křivá
'62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- ok v učit. jednotce na Slovensku
Lužombersko, Kézmarok, Pezinskó
L. nka, - nka

Dameškov 189

'58

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

- ost

137 nemocnost, nehadovost, urazovost, poruchovost;
navolterovost, smenovost,
porodovost, uvestovost, snatecnost, rozvodovost;
pracovost, dojevost, organizovanost, foliojovost
odb. ucky ve statistice

138 výpůjčkost
některá slova se užívá neúspěšně v publicistice

Janez Krut

'61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-ost od adj. -ny', -ovy'

úmrtnost, nemocnost, porodnost, poručenost
svatečnost

"poměrný počet"
tělz návštěvnost

"poměrná návštěva ... za jistou dobu"
pobřežné v odb. vyjadřování
sov. mortalita, natalita, morbidita

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Dvůr Jar. Kout 2, 176

50

157

-ovy' od suš. -i'

běžně -u': nádraží, obilí

Hid. -u': bedva'by, zelny

-sry': předměstí, věžeň

(dvou) poschodový, pětový

setový, zbožový, napětová (čivra), lésenové (dvíř), ústová
souborový náměstový // -ni (brzda)

opd. zábradlový, počasový, prostředový, adv. zátržové

odvetový

(oddělovový, přístový

možnost:

dial. řelový, stavenový

úhlový, hářosový

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Danes Brno 156-8

'63

-sky' vlivem nastin

Leninské hory, spr. Leninovy

od spr. stalinský' duch
fuch'ovská' statečnost

Jaroslav Jazkoud 2, 330

157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-k + shy' > Ø + shy'
-g + shy' > Ø + shy'

44 New York > newyorsk'

Alaska > aljasky'

del' minsk', lancabry', san francisk'

45 -berg, -burg, -ig, -igen, -ungy g > Ø

norimbersk', dussl'vsk', sendersk', tšibinsk',

nibelundsk'

nymbursk', ~~norimbersk'~~

X baidarysk', peringok'

David Jazlov 3

-tex < textil

Jitex, Druktex bez udání

Daučí Prův 173

26)

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

-x v chřemátouzmech

Masox, Polox, Claxax
jste kovářská
formování uazev: *Ule'ox

Davet Prův - 174
'61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

absenční
absentér, absentismus
zdováčny

Davies Prior 145
'60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

absentnost

|| absence

x vždy?, ale není nepř.

Davěs Jaz Kart 2, 177

'50

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

abstence

< fr., angl. abstention < abstenir < abstinere
lat

145

'zdržem' se hlasování' fr.

abstenovat

od '56 od absten-ce

6 pokřeb., přijmout

Dauer Prův 145-6
'60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

abstinovat říd.

245 "provděť abstinenci"

↳ abstinence

↳ abstinere "věc vedl."

Daněš Práv
'60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

114 aby konfrontační
dosud se odmítá

PS «děj následný, » kontrastující s dějem vety předcházející

9 [Bolest na chvíli ustala (V₁), aby završila propule
s tím vety silou]

Smil.: «vzrušá zdání účelovosti, lečdy zhrady význam

120 vázaný slovesed
nemí řidle

1 «celé přechodné pásmo od účelového, popř. ve
vlastním smyslu až do jeho úplného ústupu»

2 vety s aby «mají svou specifickou slohovou hodnotu:
tím, že děje se sábe následující konfrontují, upozorňují
zároveň na jejich vnitřní vztahy, odhalují je; vyjad-
ření ualývá vety vřadnosti, popř. dynamičnosti,
dramatičnosti

«odlehčují slohové zjednotárujícímu přívazování
celé řady vety»

3

"vždy děj následný" "Konfrontace dvou dějů"

4

V₁ poradi' → aby V₂ relief
Dauis NR 46

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aby

"dynamický kontrast"

[Polost na chvíli ustala, aby zadržela popularita
a ještě větší silou]

"v je pubercentství"

Davies Co spojil spojil
in: Cestina, rad. 71 známe i ne-,
96, 74

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aby

278 < Stadion ztichl, aby vzápětí propukl v nadšení >

↑ "nejde tu o frastou následnost dějů, výhrz zároveň
o jejich konfrontaci" (viz i P.S.)

< Bolšev na chvíli ustala, aby zavrátla se tím silněji
ozvala >

"následný děj kontrastní"

< Odjela s karavánem úsměvem na rtech, aby se již
nědy nevrátila >

279

ironicky < Proto jsem celý život dřel, abych udělal
něco v životě >

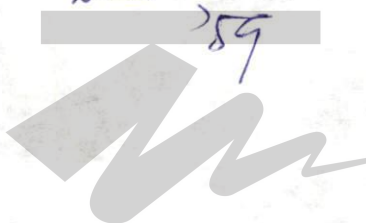
"výsledky neodpovídají vyvalozácnému úsilí"
nemí nepř. ale užívat se v něm

Danes jsem v

169

Čeňas

podle "pau" 2.4. Čeňas 7. - eem
"předseda" 2. - ey, 3.6 - eov, 4. - eu, 7. - eou
Davaš Brno 195

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aktuální

• co je v dané době živé, což je právě zájem neboli co je časové

X aktuální • co je ualéhavé, co si žádá okamžité řešení

de blízkost vyznamová: aktuální // aktuální otázky
našeho života

Janek Kriv 94-5

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aktuariály

běžné < aktuary 'uisti. uřední' >
nový význam v aktuariální vědy

vlivem fr. actuairie
ang. actuaries
"pojistný matematika"

DS NR 33, 119

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

akumulovat plánu
nevlád.

Daučí Prův 55

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

antipasta "pochoutka z ryb, oleje, a zeleniny"
↳ ital. antipasto "předkrm"
už se vžilo

Davies Road 929

762

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

aplaudovat < všechny dobré věci >
nezryly' aruz.

Dauet Pruv 252
63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

atomci's

podle —uzuk

„charakteristické rus. zbarvení“

„cizí pás“

Dauškov - 13

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

automatčí's

o. samofalní's

Dauerkov 13

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autocosmetický prostředek

s výřepicí se čistící a leskící prostředek
na auta
nesrovn.

Danešův 144
260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

autografy

"nem' plne spis."

David Kuv 149
'60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bacil, ušrob

v sg. častěji si' živ.

v pl. — u neživ.

PČP 2. sg. — a // — u

4. sg. — o // — a

1. pl. — y // — i

Davies Práv 183
358

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bastard, hybrid

2.4.59.
zooloq. - a, 1. pl. - i

bot. 2. sq. u, 4. - 0, 1. pl. - y

Xaverius 183

'58

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

beletrie

jeu v cís. mesto beletrie 29

Dauer 185

'55

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

herbodouc 'Dynamo'
"originalni" '7

Danes, Prův 38
'60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bezpečný

obj. bezdůvodný

Daněk Převr 278

260

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bolet, sorbet, pichat

boli' mu hlava, sorbi' mu dlan'

"do spis. ja nepromiela, žije jai v j-e lidove'ku"

Lejmu v net. krajich"

nešou se něco děje"

neosobně: fícha' ho // mu pod lopatkou
boli' ho // mu v zádech

dat. do spis. ja
plně nepromiela

Daněk Prův 256
62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

boubou

magistrat zahradal od 30/11 38

Fučič: Obrana čes. j-a

proti zlobovému jeltu bruničovu:
"Jou tomu už drabna' četa, co boubouy vnikly do
čede' reči, uchytily se v ní by legalizovány mnoha
čes. spisovatelů. ... y edly' dbeu meti jiné' slovo
(a takové' slovo myslím nemáme), nem' důvodu,
alychou se proti zbarovali výrazu rozumozpřičit
už dávno naš' slova ..."

171

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

bratřiny', sestřiny'

„uvážíme“ .. se uvidí rodem jednot. jmenem, s akcentem
vždyť fiktivní slovní spojení
rozdiel
V jazyce je jmenem označujícího živou bytost
bez přízvuč. bratřiny'

kol. význam: blízká příbuznost, výstižná jednotka, vnitřní
X sestřiny' „podobnost, ob- + současný výsledek, ^{spřízněnost} ^{vzhled}
s-e' specifickosti X b-e' strany

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Dameš Prův B
'60

bradice

govalec. neolog.

Dauet Pruv 22
'60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Brazilčan

asi pod vlivem slovenčin

sp. Brazilec

Kalala NR '63

Daučův prst 161

'63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

budovatelé' užíny
„užíny' nelze práce budovat“
Damenství 36
63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

byť - ses, sis

co jsi dělal // cos dělál

podle uhlavnic: spr. ty ses bala, ale proveda' jsi se
ty sis vyšel, ale proveda' jsi si

"podobá ses (přesto, že uhlavnicemi preferovaná) jsi se
pro svou nepřelou, Srabkovou povahu, mnohým autoritám
jako méně sporná, horovější, a proto tam, kde
jde o důraz nebo o stf. samostatněji' apod.,
užiji' právě podobly jsi se ..."

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM
216
762

cielan

lid. výslovnost [cielan] je vlastně bližší
výslovnosti předcházející

Karel Jankov 1, 72
142-48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čítati se

< Čítal se zbrať >

lépe než být

čísti tu nahrazuje být

Dauis Jazkout 2, 295

257

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

cocktail

piva se a vyslovuje různé
cocktail, což ježl ...

 186-7
'69

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

čadit, čoudit

PČP₅₇ - zemý // - děný

Daneš Jazkoub 3 336

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Čechofacht

„zestvořený uázer“

 Danes Pev 7
157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

černá díra

halé

Dánes: kněží fojnenovávat
Tu: Čestiva ... 796 87

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

číslo - 9

< Čím dříve budou noví zaměstnanci zapracováni,
tím se práce & radost všichni >

Dauis Jaz Kant 2, 311
549, 50

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Číslo

TCP 57

číslem // - stěm' >
očíslovat // - stě

Danes Jazkoud 3 336

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

člověkohodina

nezdar, le'

Daneš Pivo 22
'60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

další opisovat

pořadí

Dancek Prv 168-9

162

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

deficitu rovy

l. rovy, kterých je nedostatek
Daneškov

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Xido

PCP: 2. Xidouy, 3. Xidouē

Janek Prus 195

59

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

di 8 (4)

evropeizmus

od pôvodu platnosť hodnotíci' (Eldun' pav)

vyvoj & byzau wadčičimn obecné focičim

< di 8 štatne organizaci práce >

< safas prvokli di 8 štatne hře vlastni obrany >

teutyž vyvoj v ruskué duzogaf &

angl. thauis

Dauer Puv 263

'61

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

díky Foum, že

"neměli bychom raději užívat v případěch,
kdy jde o friciinu s následkem neblahým,
za který není co dělat"

t. vinou toho, že

tranes, Co spajují spojky,
in Cestina, jak je znáte i ve —,

96, 73

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

diskutovat co

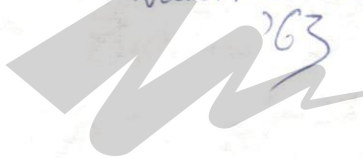
v odbor. sumpu : 'provádet diskusi, rozbor nejake' u'lohy, vzáledem & podniku'ratu'

par i diskutovaný problém

X diskutovat o umění

Dauer Kuvr 251-2

'63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dobyť / dobyvat co

< Zemní palác >

už ve stč. aruz. od 17. stol. stále častěji

aruz. ve významu 'krmocit se'

ve významu 'získat' se drží jen první, vol. u abstrakt

< dobyt světlého vítežství >

plněto uznání
u Courtes' svět - často aruz.

aruz. na postupu, viz K. Hansen Glas

MORAVSKÉ
DOLNÍ
ZEMLSKÉ
MUZEUM 249-251
58

dojit se změna
potřebne!

Janě Křiž 18

187

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dopad

82 <arce měla dopad v Praze>

← dopadnout ; dopadlo to dobře

← frézovní dopadnutí

žlt. m. výsled, dosah

úspěch

„spíše z hravého novotariem než se skutečné výrazové“

fošně

neříká

Daněš Práv 82

MORAVSKÉ
ZELENSKÉ
MUZEUM

dopravce

6/21

Dauersdorf 154
261

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dostat frída no aj.

obdoba s nem. belommen, erhalten, kriegen
"v němčině je rozrah als vstupující do této
konstrukce s'rsi"

< er hat es schon hundertmal gesagt
belommen >

Janet NR 59, 66, 289

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dotarua // dotarouua

↓ da't této podobě přednesť

nejlépe je říkat u slova informace

Janek NR 42 128

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dokazovaná yánilka
pošt. slaug

Daveš Kriv 251

63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dozor

182 < Prefa přijme stavebního dozora >
spr. dozor

Janeš Pšov-
'60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dozorna

spn -

ale nevyptikuje výzu. slova velik

Davěš kvot 144

60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

drahotah [stroj]

sp.

Dauerkreis 41

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

Drupol
naber družstva, nepřítelů
Kamenec Průst 31
'63

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dubbovat

123 návrhy na počeství: přemluvit, přeložit, zčeřit, překlumocit,
převést do češtiny

přemluvit sloh - už obrazem

přeložit i pro film opatřením čes. titulky

4 zčeřit vhod. X počestvit 'dodat' čes. názvu

překlumocit nevhod., ustní překladem

poučkat i dubbovat

Daueryz Lout 2
150

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dubbovat

- 116 "disture o novém slově"
návrhy: přemluvíti "až výslovně obsazeno"
přeložiti nevyjadřuje "zvolně přiloženy"
kčísti vylovuje, trochu zastar.
117 přelomčiti "nevhodnější"
"jde o přelod ústní"

Dr. N. Z. K.

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dubbovat [vysl. du-] 'fořizovat dubky'sui'ue E'

nezaměňovat s dubbovat [da-]

Dauis Jar Kout 2, 122
P 50

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

divu obyvi'
pohrabivami

sfr. gen.

Davies Pruv 257
'62

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

důvod m. friciina

< vědce rajinal klavie důvod tohoto jevu >
sfr. friciina

ale < uemel & tomu důvod // friciinu >
vypádrimí zohnuté jednatí
Daneš Pivov 278
'60

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

do

s téma dvouma udrhaná
nekulturnost

Janeš Piv - 24

157

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

dyfťyň
od '57, několik desítek
Sauer Jazkova 3, 71-72

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

éter

rec. aithér

angl. aether

něm. Äther

fr. éther

šp. éter

ital. etere

[i'ðz]

Kauč Jazkout 3, 73

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fazole

v j-e spis. fem.
botan. fazol obecný

záhon je označen fazolemi

Daneš Prův 184

763

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

fejtekou

od '13 do '41 počítané

znovu od '57

Dauš Jazkout 3, 72

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

football

spis. [futbol]

hovor., lid. [fodbal]

Davěs Jazkout 1, 69
17-48

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM

globus

PCP : 2. globusu // globu
přednost - usn

Dě NR 34, 34

MORAVSKÉ
ZEMSKÉ
MUZEUM